

МАЙСТЕРНЯ СІЛЬСЬКИХ ІНІЦІАТИВ

«МАЙСТЕРНЯ СІЛЬСЬКИХ ІНІЦІАТИВ»

програма неформальної громадянської освіти молоді в Україні. Програма створена для сільської молоді віком до 18 років, яка прагне реалізувати себе локально та втілювати ініціативи у своїх громадах, спрямовані на соціальний, культурний та освітній розвиток. Програма розширює мережу нових форм навчання для молоді з сільської місцевості та сприяє розвитку волонтерства на селі.

«Майстерня сільських ініціатив» – це навчальний цикл, що складається з трьох семінарів та фази реалізації ініціатив. Протягом циклу учасники отримують інструменти та навички, потрібні для реалізації їхніх ідей, навчаються впевнено брати на себе відповідальність за власні вчинки у своєму оточенні. Головним інструментом навчання для учасників є реалізація власної ініціативи.

Сьогодні програма має мережу випускників з 180 учнів з понад 50 сіл Івано-Франківської, Черкаської, Донецької, Дніпропетровської областей України. Впродовж останнього року «Майстерні сільських ініціатив», від осені 2016-го до літа 2017 року, учасники та учасниці відвідали майстерні ідей, дій та досвіду та втілили 33 ініціативи, корисні для їхніх сіл. Які саме, ви дізнаєтеся з цього каталогу.

Програма «Майстерня сільських ініціатив» реалізується громадською організацією «Інша Освіта» та Коаліцією молодіжних громадських організацій «Молода Черкащина» у партнерстві зі спілкою MitOst e.V. за фінансового сприяння Міністерства закордонних справ Німеччини та Фонду Роберта Боша в рамках проекту «Діалог заради змін».

ІНІЦІАТИВИ УЧАСНИКІВ

2016 – 2017

Черкаська область

Друге життя зупинки

14-річна **Владислава Гуржій** створила затишне та естетичне місце зі старої занедбаної зупинки в селі Ірдинь. Разом з друзями та односельцями, вони відновили дах, наново поштукатурили та побілили стіни, вкрили їх орнаментом та навіть намалювали портрет Тараса Шевченка. Тепер ця зупинка є найгарнішою в окрузі! Та команда Влади не збирається зупинитися і вже працює над іншою зупинкою.

Волонтерський загін «Help around»

В селі Нечаївка восьмикласники **Женя Охріменко** і **Таня Шост** створили волонтерський загін «Help around», щоб надавати допомогу всім, хто цього потребує. Загін вже впорядкував занедбану територію біля школи: потрібно було її прибрати, викорчувати зарості, спорудити паркан та встановити частини дитячого майданчику. Навели лад на футбольному полі: зробили огорожу, відновили ворота. Також волонтери допомагають по господарству стареньким самотнім односельцям, проводять заходи для дітей з малозабезпечених родин. **Волонтерству на селі – бути!**

Пограймо разом

За ініціативи **Дмитра Вороного** у Степанківській сільській школі були виготовлені та встановлені оригінальні настільні ігри. Тепер на перервах учні не сидять у телефонах та планшетах, а грають, розвиваючи корисні навички. Особливу популярність ігри користуються на групі подовженого дня та у відвідувачів пришкольного табору «Калинка»

МАГ – Майстерня Альтернативних Громадян

Неформальне навчання в нашій програмі так сподобалося **Ані Вернигор** із села Ірдинь, що вона вирішили започаткувати подібні семінари для учнів своєї школи. Перша серія семінарів була присвячена темі «Друге життя пластику». Учасники вчилися відповідально ставитися до відходів, робити гарні й корисні речі з уживаного пластику. Також «альтернативні громадяни» допомогли організувати акцію з прибирання лісу.

Школа здоров'я

Вероніка Волощенко з села Леськи вважає, що кожна людина має не лише дбати про своє здоров'я, але й уміти допомогти іншим. Саме тому вона організувала у школі медичні курси. Вероніка сама розказує і показує школярам, як надавати першу допомогу при ушкодженнях, переломах, втраті свідомості та в інших ситуаціях. Наприкінці курсів учасники складають «екзамен». Дівчина сподівається, що вчасна й правильна допомога врятує чиєсь життя і здоров'я.

Відкрита школа для мого села

Чи достатньо знають жителі села про шкільне життя? – задумалася **Олена Доценко**, яка живе в селі Степанці. І вирішила створити газету «Росавиця», яка розповідатиме про життя села, а надто – про активність його молоді. Наповнюватимуть газету самі школярі, водночас розвиваючи свої журналістські здібності. Олену підтримали не лише однолітки. Сільська рада фінансуватиме друк газети, а БФ «Урожай – громаді» подарував дівчині фотоапарат, щоб фото в газеті були якісніші. Тепер у степанецькій школі є своя справжня редакція.

Дірявий барабан

Таку цікаву назву має ініціатива десятикласників **Антон Красіцького та Олексія Щербатюка** з села Ірдинь. Хлопці організували курси гри на гітарі для молодших школярів і самі їх навчають цього. Також планують створити рок-гурт та виступати на святах із кавер-версіями відомих гітів. А що барабани діряві – так завдяки нашій програмі їх полагодили. Перші виступи юних музикантів вже відбулися!

Креативні майстер-класи

Навчити своїх ровесниць рукоділля вирішили **Віка Терзич та Руслана Вдовиченко** з села Хацьки, Черкаського району, і організували гурток. А щоб про нього стало відомо, зробили організаційний стенд школи, в якому розмістили інформацію про розпорядок школи, розклад уроків, учнівське самоврядування, заходи, які проходять у школі, та роботу гуртка. Самі дівчата у ролі викладачок навчали інших вишивки, бісероплетіння, оригамі, виготовлення біжутерії та декору буденних речей.

Суботів у обличчях сучасності

Село Суботів, що на Черкащині, знамените своєю історією. Там жив славетний Гетьман Богдан Хмельницький, а знаменита Ільїнська церква прикрашає купюру в 5 гривень. Але що залишиться в історії про інших жителів села: вчителів, хліборобів, доярок? Це питання турбує **Катерину Прохач**, яка вирішила зберегти для нащадків історії простих суботівців. Для цього вона провела інтерв'ю з жителями села, надрукувала їхні історії разом із фотографіями та відкрила виставку в школі. Тепер школярі зможуть подивитися та почитати історії життя старших односельців.

Сільський музей

Восьмикласниці **Наташа Дворнік**, **Настя Небилиця** та **Ліля Москаленко** вболівають за історію свого села Яснозір'я. Саме тому вони вирішили створити музей, де зібрані старі речі, фотографії, є «живий» етнографічний куточок, в якому можна зробити фото у старовинному одязі з речами давнього побуту. Для цього дівчата організували збір експонатів серед односельчан та оформили тематичні стенди. Нині музей уже приймає відвідувачів.

Чистий ліс

Село Геронимівка Черкаського району розташоване біля соснового лісу. Люди ходять до лісу на прогулянки й відпочити, але залишають там гори сміття. Саме з цим і вирішив боротися дев'ятикласник **Даниїл Осташкін**. Він організував своїх односельців прибрати сміття, залишене після «майовок», та поставити таблички, які нагадують про штраф. Саме прибирання проходило у вигляді змагання: хто збере більше сміття. Переможці отримали призи.

Донецька область

Творча студія «Акварелька»

У селі Михайлівка розпочала роботу художня студія з яскравою назвою «Акварелька». Організовує заняття **Інеса Ткаченко**. За допомогою сільської художниці, підтримки шкільної адміністрації та місцевого підприємця школярі отримали можливість вдосконалювати свої здібності, вчитися малювати та проводити дозвілля в атмосфері творчості й самовдосконалення. Студія працює щотижня, її відвідали вже понад 20 школярів.

Танцювальна студія «Ритм»

Олександра Скворцова дуже любить танці, постійно бере участь у шкільних та районних конкурсах. Тепер у її житті ще більше людей, які танцюють, адже вона започаткувала студію танців у своєму рідному селі Михайлівка, що на Олександрівщині. Дівчина збирає молодших школярів і готує танцювальні перформанси, які можна побачити на шкільних заходах.

Чарівна палітра

Їздити селами Олександрівського району стало тепер ще приємніше, адже школярки Михайлівки, Львовки та Дмитрівки об'єдналися та розмалювали зупинки в цих селах яскравими тематичними візерунками. **Настя Кондратович, Дар'я Белік та Вікторія Галайда** згуртувалися самі та об'єднали односельців, які тепер впевнені, що будь-яку ідею можливо втілити, якщо ти насправді цього бажаєш.

Фільм про Дмитрівку

Дмитро Акользін з села Дмитрівки мріє навчитися знімати фільми. Школяр вирішив іти до своєї мети поступово. Він створив канал на Youtube, де публікує цікаві експерименти, які сам знімає та монтує. Наступним кроком стала зйомка пілотного короткометражного фільму про своє село. Школяр вважає, що через це кіно він зможе показати звичайне життя на Донеччині звичайним українцям, а дмитрівці вперше побачать своє село з нової перспективи.

Футбольне поле

У селі Михайлівка Донецької області існувала величезна проблема, адже юні футболісти молодшої школи не мали поля, де вони могли б грати у футбол. Команда старшокласників вирішила цю проблему дуже практичним шляхом. **Олексій Кондратович, Антон Шабельнік та Станіслав Прунчак** організували простір та створили всі умови, аби дітлахи могли вдосконалювати свої спортивні здібності й мати спортивний майданчик. Тепер жителі села мають гарний приклад свідомого ставлення до громадських місць та відповідальності, яку беруть на себе люди зі шкільного віку.

Танці для всіх

Дарина Кравчук мріє бути хореографом і починає втілювати свою мрію, організовуючи танцювальний клуб у селі Дмитрівка Олександрівського району. Дівчина збирає молодь свого села та разом з нею ставить танці, створює костюми та радує глядачів на святах своїми танцювальними постановками.

Фотовиставка «Краса нашого села»

Юля Борисенко живе на Донеччині, вчиться мистецтву фотографії і дуже любить село Дмитрівку, в якому народилася. Вона вирішила поєднати це й подивитися на своє село через об'єktiv фотоапарату. Учасниця влаштувала фотосушку у своїй школі, на яку запросила жителі всього села, і провела невеличкий майстер клас із фотографії.

Дитячий майданчик «Растішка»

Старшокласники Староварварівської ЗОШ запросили селян долучитися до побудови дитячого майданчика на території школи. Мета ініціативи – допомогти вирішити проблему дозвілля сільської малечі. «Діти – наше майбутнє, і зробити його кращим можемо лише ми. Головне – це наше бажання та вміння співпрацювати з навколишнім світом», – каже команда учасників. **Ганна Кіляр, Леонід Белік, Іван Федосов, Максим Рак та Стас Белік** дали друге життя речам, що їх люди зберігали як непотріб, – автомобільним покришкам, горщикам для квітів, пластиковим пляшкам тощо.

Сільський пляж

У селі Староварварівка не було місця відпочинку та розваг для всіх мешканців села. Тому **Наталка Калабай та Анастасія Белік** облаштували місце для сільського пляжу. Дівчата вважають, що найголовніша радість для людини – це відпочинок, адже він дає можливість відволіктися від буденних справ, поспілкуватися з друзями, провести час з родиною та покращити здоров'я. Тож вони дали пляжу нове життя: встановили грибки та лавки для охочих посидіти в затінку, а для дітей встановили пісочницю.

Фестиваль «КУЛЬТУРНА ОКРАЇНА» («Кульок»)

Культурний фестиваль «Кульок», згуртував усіх учасників програми «Майстерня сільських ініціатив» та жителів Олександрівського району для спільного святкування початку літа в селі Михайлівка Донецької області. У програмі фестивалю були танці, виступи місцевих поетів та співаків, народні літні забави, виставка місцевих митців прикладного мистецтва. В організації та проведенні фестивалю брали участь випускники різних років програми.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

«Циганський горб та родина Цісик у ньому»

Іван Досин, Артур Досин та Іван Вітенко з села Коршів Коломийського району вирішили познайомити однолітків та широкий загал з історією свого краю, розповідаючи про визначних, проте часто маловідомих на батьківщині, особистостей. У рамках ініціативи «Циганський горб та родина Цісик у ньому» хлопці провели низку досліджень, бесід, інтерв'ю, працювали в бібліотеках та архівах і зняли документальний фільм про талановиту родину Цісик, з якої походить американська співачка українського походження Квітка Цісик.

Екоклуб «GreenTeamVS»

За ініціативи учнів Косівської гімназії-інтернату **Вікторії Пророчук та Сильвестра Удудяка** в містечку посеред Карпат було засновано екоклуб «GreenTeamVS». Клуб має на меті мотивувати дітей та молодь більш свідомо ставитися до довкілля. «GreenTeamVS» проводять екологічні акції в Косові зі збору сміття, а також майстер-класи, де розповідають, як творчо використовувати старі непотрібні речі.

Клуб настільних ігор «Гільдія»

Клуб настільних ігор «Гільдія» створили **Сашко Деркач, Владислав Триняк та Олег Томич** у місті Коломия. Ця ініціатива є хорошим орієнтиром для тих, хто хоче навчитися змістовно проводити дозвілля. А що може бути кращим, ніж спілкування за горнятком чаю? Аби комунікація була ще й пізнавальною, організатори вирішили знайомити молодь із різноманітними настільними ігор для малих та великих груп, для дітей і дорослих, для друзів і родин.

Свято спорту в селі Сопів

«Будь-яка активна позиція в громаді починається з власного здоров'я», – такий девіз ініціативи **Богдани Угринчук, Ярини Костюк, Олі Туліки та Лілі Ганушевської**. Дівчата організують щотижневі руханки «Заряд щастя» для учнів початкових класів села Сопів Коломийського району. А 11 травня відбулося справжнє Свято Спорту для громади Сопова з відкритим дитячим футбольним турніром, естафетами та спортивними конкурсами. Завдяки таким заходам дівчата хочуть звернути увагу односельчан до потреби вести здоровий спосіб життя й більше займатися спортом.

Невідомий герой

В рамках своєї ініціативи **Лілія Ганушевська** спілкувалася з жителем села Сопів, учасником Великої Вітчизняної війни Петром Довганюком. В результаті цих інтерв'ю вона змонтувала відеоролик про життя чоловіка до та після війни. Відеоробота має стати імпульсом до глибшого аналізу минулого і сьогодення жителями села.

Something New – театральна група села Снідавка

Таїсія Медведчук та Ліліана Прокоп'юк захоплюються театром і тому створили театральний гурток у селі Снідавка Косівського району. Дівчата вирішили за допомогою театральних методик опрацьовувати різні теми і проблеми, які хвилюють молодь їхнього села. Вони регулярно збирають групу молодих людей на зустрічі, під час яких практикують різні театральні методи, програють різноманітні сценки, навчаються ораторському мистецтву та декламуванню віршів. Група також проводила відкриті репетиції до вистави, прем'єра якої відбулася 4 червня у Народному домі села Снідавка.

Майстерня креативу

Село Яблунів Косівського району вже відоме в «Майстерні сільських ініціатив» завдяки екологічним акціям. Цього року **Юлія Ткачук та Наталія Стефанко** втілили ініціативу «Майстерня креативу». Вони запропонували школярам з різних сіл поблизу Яблунева приносити пластикові відходи та іншу вторинну сировину і створювати з них різні креативні витвори. Дівчата вже провели шість успішних зустрічей і на цьому не зупиняються.

Збірка пісень «Кольорові звуки Пістиня»

Оксана Мироняк, Анастасія Ониськів та Ангеліна Дяконюк шукали та вивчали народні пісні села Пістинь, що в Косівському районі, та околиць. Дівчата відвідали старожилів Пістиня, а також поспілкувалися з усіма діячами культури села. Результатом дослідження стала збірка пісень «Кольорові звуки Пістиня». До неї ввійшли тексти пісень, які забуваються, і тепер мають шанс «ожити».

Екофест Коломия

Екофест в Коломиї став важливим дискусійним майданчиком для мешканців міста. Протягом лютого – травня 2017 року **Соломія Тимків і Максим Вердеш** організували низку майстер-класів та лекцій із запрошеними експертами, які розповідали про те, що означає сталий розвиток, про перероблення пластикових пляшок та макулатури в Україні і можливості вторинного використання деяких ресурсів. Екологічні зустрічі стали такими популярними в місті, що відбуваються вже регулярно на спеціальний запит слухачів.

Яворів у портретах

Іван Мицканюк та Олексій Богданець з села Яворів, що на Косівщині, спробували розкрити багатий потенціал рідного села через портрети талановитих майстрів, які проживають і творять тут. Вони готують виставку з портретами односельчан, що супроводжуватимуть тексти інтерв'ю з ними. Виставка відбудеться в місті Косів.

English Speaking Club (Англійський розмовний клуб)

За ініціативи **Олесі Триноги, Ольги Данилишин та Наталії Ілюк** у селі Коршів було вперше створено Англійський розмовний клуб. Тут дівчата збирають ініціативну молодь села, щоб поглибити знання англійської мови через неформальне спілкування та інтерактивні заняття. Клуб побудовано таким чином, що під час занять учасниці та учасники не тільки практикуються в спілкуванні іноземною мовою. Вони також мають змогу розкрити свої таланти завдяки театральним практикам, роботі в малих групах, переглядам цікавих відео та прослуховуванню пісень англійською мовою.

Історія Березова в серцях його жителів

Мар'ян Зеленевиц та Олександр Остафійчук зібрали інформацію про маловідомі факти з історії села Вижній Березів Косівського району. Зокрема, вони провели відеоінтерв'ю з односельчанами та старожилами. Зараз хлопці працюють над створенням короткого відеоролика про цікаву історію Березова.

Клуб для підлітків «Good Teenagers»

Клуб «Good Teenagers» для ініціативних підлітків села Яблунева і околиць залучає молодь до активного дозвілля, організовує різноманітні благодійні акції та ярмарки, де збирають кошти й речі для тих односельчан, які потребують допомоги. У квітні **Емілія Цимбалюк, Іванна Рибчанська, Марія Лабачук і Романа Абрам'юк** організували також благодійний флеш-моб у центрі міста Косів, аби привернути увагу жителів до того, як важливо допомагати іншим.

maysternya-na-seli.org